אם נתקלתם בבעיות תצוגה לחצו כאן לצפייה בדפדפן

אתם מוכנים לשנה החדשה? חידון ראש השנה!

- מה משמעות שם החודש תִּשְׁרִי?
- שנה טובה ומתוקה! מה מיוחד בניקוד הצורה מְתוּקָה?
- יוֹבֵל, עוּגָב או שְׁמִינִית – איזו מן המילים נרדפת בתנ"ך לשופר?
- מהי דִבְשִׁית ומהי שְׁבִילָה?

היכנסו לחידון החג המלא

תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה

האקדמיה ללשון העברית מאחלת לכל עם ישראל שנת בריאות!

נדמה כי מטבעות הלשון "תכלה שנה וקללותיה" ו"תחל שנה וברכותיה" מקבלים ערב ראש השנה תשפ"א משנה תוקף בתפילות ובאיחולים הנישאים בפי כולנו.

מטבעות הלשון הללו מופיעים יחד׳ו בפיוט הנודע 'אחות קטנה' הנאמר בליל ראש השנה בקהילות רבות. אך לידתם במקומות שונים.

להרחבה על מקור מטבעות הלשון

מדור מיוחד באתר לכבוד ראש השנה

עדכונים

- העלינו לאתר את החוברת "לקט תעודות" שיצאה בשנת תש"ל (1970), ובה מבחר מן התעודות החשובות לתולדות חידוש הדיבור העברי בארץ ולתולדות ועד הלשון והאקדמיה ללשון העברית.
- יצא לאור כרך חדש של זיכרונות האקדמיה לשנים תשע"ה–תשע"ח (2014–2018) ובו זיכרונות הדברים מן הדיונים בישיבות המליאה ודוחות על פעולות האקדמיה.
- ראשית קריאה וכתיבה – הורים לילדים בגן חובה ובכיתות א'–ב' מוזמנים לצפות בשיחוח שערכנו עם פרופ' דורית רביד, מומחית לבלשנות ולפסיכולינגוויסטיקה התפתחותית.

שלום עם איחוד האמירויות ובחרין

גם אנחנו התכוננו לקראת ההסכמים עם שתיים ממדינות המפרץ:

ועדה ציבורית לקביעת שמות המדינות – הפועלת בחסות מכון התקנים ובשיתוף מגיג האקדמיה – קיבלה את ההצעה לקבוע את השם **איחוד האמירויות** כשם הרשמי (בהשמטת שם התואר 'הערביות', שכן בשונה מן הערבית המילה 'אמירות' בעברית מציינת נסיכות ערבית בלבד). ומה יהיה שם הייחוס שבו נכנה את תושבי איחוד האמירויות? הצעתנו: **אמירתי**.

ומה בנוגע **לבחרין**? השם הרשמי הוא ממלכת **בחרין** (مملكة البحرين). משמעות השם 'בחרין' הוא שני יַמִּים (בַּחַר = יַם). לפי כללי התעתיק מערבית: בחרין ביו"ד אחת גם בכתיב המלא. שם הייחוס הוא **בחֲרִיני**.

להרחבה

הרת עולם מאת אבא בנדויד

מה פירושו של הביטוי **הרת עולם** המוכר מתפילות ראש השנה? לפי אחת הדעות התחיל העולם להיברא בכ"ה באלול, ובימים השישי לבריאה (שהוא אחד בתשרי) נברא אדם הראשון, שהוא גָּמַר כל הבריאה. הווי אומר, ראש השנה הוא יום הריונו ולידתו של כל העולם כולו – בקיצור: היום הרת עולם.

אנו מביאים כאן דברים שכתב אבא בנדויד, איש הלשון והסגנון, מתוך חוברת מיוחדת של לשוננו לעם: "הידעת מאין הביטוי – מלשון החגים והמועדים" (כח, ז–ח, תשל"ז).

לקריאת הקטע

בפרוס השנה החדשה

לקראת ראש השנה אנו מקבלים איגרות 'שנה טובה' שברבות מהן כתוב "בפרוס השנה החדשה...". מה פירוש המילה **בפרוס**?

על פי ההסבר המקובל פְּרוֹס היא מילת יחס יוונית שפירושה 'לפני', 'לקראת', 'כביוון'. במשנה ובתלמוד נקלטה מילה זו בצירוף מילת היחס העברית ב־ (בפרוס) במשמעות 'לפני', 'ערב'.

עם זאת כבר בספרות חז"ל היו שפירשו את בפרוס (או בגרסה אחרת בפְּרָס) מלשון פריסה, היתוך במשמעות מחצית החודש הקודמת לחג. ואכן המילה פְּרָס משמשת בספרות חז"ל במשמעות חצי, למשל חצי כיכר.

להרחבה

שאלה בעברית

תמיכה באקדמיה

להסרה מרשימת התפוצה לחצו כאן | ניהול הרשמות | תמיכה באקדמיה | Subscribe to English Newsletter
האקדמיה ללשון העברית, קריית האונ׳ברסיטה, גבעת רם, ת"ד 90004, ירושלים 9190401